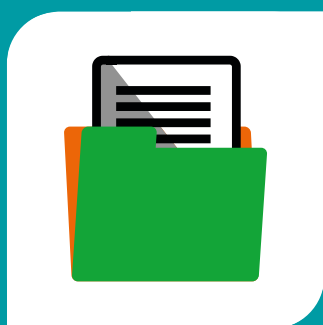

Onderzoek gebruik audio- en videonotulen door gemeenten

Provincie Noord-Brabant

Inhoud

1.	Thema-onderzoek audio- en videonotulen	2
1.1	Audio- en videonotulen	2
1.2	Aanleiding voor het thema-onderzoek	2
1.3	Onderzoeksopzet	2
2.	Resultaten	3
2.1	Publicatie audio en videonotulen	3
2.2	Koppeling van aanvullende informatie aan audio- en videonotulen	3
2.3	Audio- en videonotulen in Reglement van orde	3
2.4	Bekendheid met het advies van de Vereniging van Griffiers (VvG)	4
2.5	Archivering audio- en videonotulen	4
2.6	Betrokkenheid afdeling informatiebeheer	5
2.7	Afspraken met de leveranciers	5
3.	Conclusie en aanbevelingen	6

1. Thema-onderzoek audio- en videonotulen

Met Interbestuurlijk Toezicht draagt de provincie bij aan het goed functioneren van het openbaar bestuur. Naast het systematisch toezicht op basis van de horizontale verantwoording door het college aan de gemeenteraad voert de provincie ook thema-onderzoeken uit. Eind 2015 was dat een thema-onderzoek naar de digitale verslaglegging van de gemeenteraadsvergaderingen in zogenaamde audio- en videonotulen.

1.1 Audio- en videonotulen

Het gaat hier om verslagen van vergaderingen van de gemeenteraad in de vorm van audio- of video-opnamen.

Er zijn grofweg twee vormen:

1. Een 'kale' registratie van de vergadering, waarbij geen link wordt gelegd tussen de registratie en de agenda, vergaderstukken en sprekers.
2. Een registratie met koppelingen naar de agenda, vergaderstukken en sprekers, op te splitsen in een:
 - a. opgeknipte variant: bij ieder agendapunt wordt een aparte opname gevoegd;
 - b. integrale variant: er is één doorlopende opname die ook per agendapunt of spreker kan worden beluisterd of bekeken.

1.2 Aanleiding voor het thema-onderzoek

In 2013 publiceerde de Vereniging van Griffiers (VvG) het advies *'Videotulen voor de eeuwigheid? Over het spanningsveld tussen Gemeente- en Archiefwet'*. Het is een advies over de interpretatie van de Archiefwet 1995 in relatie tot het gebruik van videonotulen als verslaglegging van raadsvergaderingen. Het advies richt zich specifiek op wat de VvG 'videotulen' noemt maar het advies geldt ook voor audionotulen.

Uit het advies bleek dat het bewaren van de 'videotulen' niet (goed) genoeg gebeurt. De digitale opnamen moeten ook permanent toegankelijk zijn. De VvG spoort de gemeenten aan om de archivering te verbeteren.

Het advies was voor ons aanleiding tot het uitvoeren van een onderzoek naar het gebruik en beheer van audio- en videonotulen door gemeenten in Brabant.

1.3 Onderzoeksopzet

Aan alle 47 Brabantse gemeenten die audio- of videonotulen publiceren via hun website werd een vragenlijst toegestuurd. Van 31 gemeenten ontvingen wij deze ingevuld retour. De vragenlijst werd opgesteld met hulp van drie gemeenten en Archief 2020, het samenwerkingsprogramma van alle overheden op archiefgebied.

De vragen hadden betrekking op:

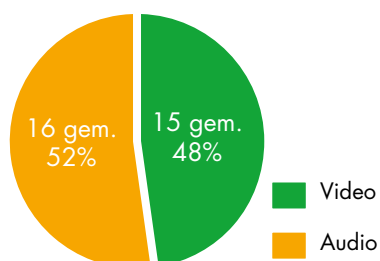
- het regelen van het gebruik van audio- en videonotulen in het Reglement van orde van de gemeenteraad;
- de afspraken die gemaakt zijn met externe leveranciers over de beschikbaarheid en de toegankelijkheid van de vastgelegde informatie;
- de archivering van de audio- en videonotulen.

De antwoorden op de vragenlijst zijn gebruikt voor het vormen van een algemeen oordeel. Er is op basis van deze lijst geen toezichtsoordeel naar de gemeenten gestuurd.

2. Resultaten

2.1 Publicatie audio en videonotulen

Van de 31 gemeenten publiceren 16 gemeenten audionotulen van de raadsvergaderingen. Voor de videonotulen zijn dit 15 gemeenten.

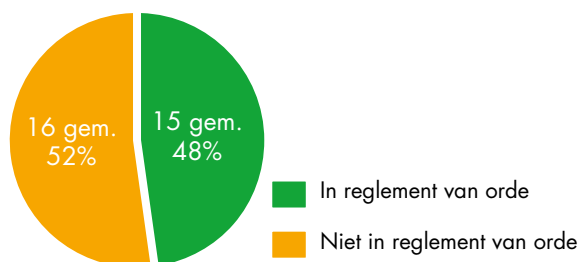
Figuur 1 Publicatie audio- en videonotulen

2.2 Koppeling van aanvullende informatie aan audio- en videonotulen

De audio- en videonotulen van alle 31 gemeenten worden aangevuld met een koppeling naar agendapunt, spreker en/of vergaderstukken. Dit gebeurt door de leverancier of door de gemeente zelf. Een koppeling met aanvullende informatie vergroot de toegankelijkheid van de digitale opnamen maar maakt de permanente bewaring ook complexer.

2.3 Audio- en videonotulen in Reglement van orde

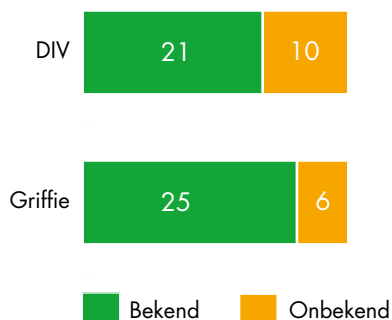
Het Reglement van orde van de gemeenteraad regelt onder andere de wijze van verslaglegging van de raadsvergaderingen. Meer dan de helft van de gemeenten heeft echter niets over de audio- en video-opnamen in het reglement opgenomen. Daarmee is de status van de opnamen als verslaglegging van raadsvergaderingen niet geregeld.

Figuur 2 Audio- en videonotulen in Reglement van orde

2.4 Bekendheid met het advies van de Vereniging van Griffiers (VvG)

In het advies 'Videotulen voor de eeuwigheid? Over het spanningsveld tussen Gemeente- en Archiefwet' spoort de VvG de gemeenten aan om de archivering van de audio- en videonotulen te verbeteren. Dit advies is bij een grote meerderheid van de Griffies en de gemeentelijke afdelingen belast met het informatiebeheer bekend.

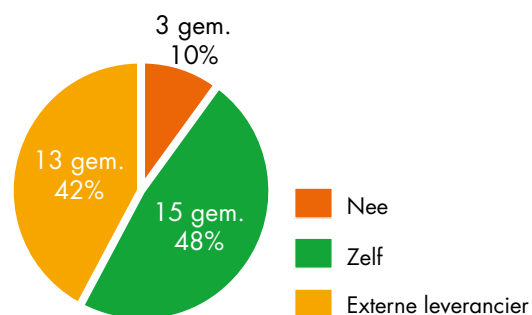

Figuur 3 Bekendheid met advies VvG

2.5 Archivering audio- en videonotulen

Het archiveren van de audio- en videonotulen is nodig om op de korte en lange termijn het handelen van de raad te kunnen verantwoorden. Van de 31 gemeenten geven er 28 aan de archivering in bepaalde mate te hebben geregeld.

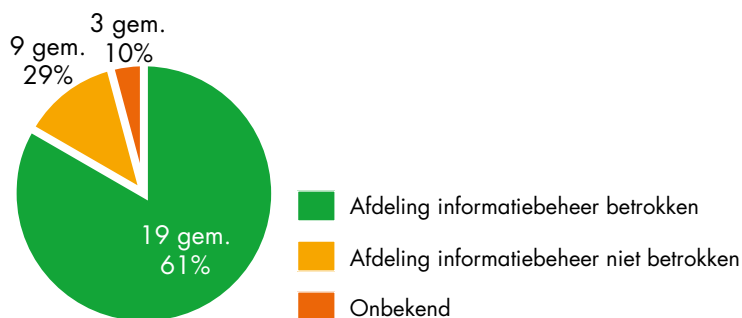
Geen enkele gemeente geeft aan dat de archivering volledig in overeenstemming met de wet- en regelgeving gebeurt. 15 gemeenten zetten de audio- en videonotulen op een eigen server en 13 van de 28 gemeenten zorgen voor opslag op een externe server. Dit kan prima, mits er goede afspraken met de leveranciers zijn gemaakt over de kwaliteit van de archivering, eigendom, beschikbaarheid en toegankelijkheid van de opnamen.

Figuur 4 Archivering audio- en videonotulen

2.6 Betrokkenheid afdeling informatiebeheer

Betrokkenheid van de afdeling die is belast met het informatiebeheer is essentieel voor de kwaliteit van de archivering. Bij 9 van de 31 gemeenten is de afdeling informatiebeheer niet betrokken bij afspraken over beheren, bewaren en archiveren van de opnamen. Bij 19 gemeenten is er in meerdere of mindere mate afstemming geweest over het beheren van de digitale audio- en videonotulen.

Figuur 5 Betrokkenheid afdeling informatiebeheer

2.7 Afspraken met de leveranciers

Het is belangrijk goede afspraken te maken over eigendom, beheer, toegankelijkheid en beschikbaarheid van de audio- en videonotulen. Gemeenten lopen anders het risico niet meer over de verslaglegging van de raadsvergaderingen te beschikken.

Voor het maken en beheren van de audio- en videonotulen hebben 26 gemeenten een overeenkomst met een externe leverancier. Hiervan geven 25 gemeenten aan dat in de overeenkomst met de leverancier afspraken zijn opgenomen over de overdracht van de audio- en videonotulen na beëindiging van de overeenkomst. Slechts 13 gemeenten hebben daarnaast ook vastgelegd wat er met de opnamen gebeurt na een bedrijfsovername of faillissement.

Figuur 6 Afspraken met de leveranciers

3. Conclusie en aanbevelingen

Het huidige beheer biedt geen garantie dat de gemeenten permanent over de audio- en videonotulen kunnen beschikken en deze kunnen raadplegen. De verantwoording over het handelen van de gemeenteraad komt daarmee in het gedrang.

Wat er moet gebeuren om het beheer te verbeteren is onderzocht door [Archief 2020](#) in samenwerking met de VNG. Het [rapport](#) dat hierover is gepubliceerd biedt handvatten om verbeteringen te realiseren. Denk daarbij aan een praktische aanpak voor het beheren van de audio- en videonotulen, het archiveren ervan op de langere termijn en relevante contractbepalingen voor afspraken met de leverancier.

In 2019 zullen wij opnieuw bekijken hoe de archivering van audio- en videonotulen bij de lokale overheden is geregeld. Wij zullen dan de bevindingen per individuele gemeente rapporteren. Indien nodig zullen we daarna het interventieproces doorlopen.

